

URTX

ELS OFICIS CONSISTORIALS DE LA DIPUTACIÓ
DEL GENERAL DE CATALUNYA A LES VEGUERIES
DE CERVERA I TÀRREGA, 1493-1714

Eduard Puig Bordera

ELS OFICIS CONSISTORIALS DE LA DIPUTACIÓ DEL GENERAL DE CATALUNYA A LES VEGUERIES DE CERVERA I TÀRREGA, 1493-1714

Abstract

La Diputació del General de Catalunya fue la institución catalana de mayor relevancia hasta la promulgación del Decreto de Nueva Planta. La elite política que la dirigía era el Consistorio, formado por tres diputados y tres oidores de cuentas elegidos a suertes de entre los centenares de candidatos divididos en tres estamentos y por veguerías, villas, ciudades etc. Este estudio analiza las bolsas de los oficios militares y reales en las veguerías de Cervera y Tàrrega, que agruparon buena parte de las clases dirigentes de las comarcas del Urgell y la Segarra del Antiguo Régimen durante los dos siglos que abarcan los libros de oficios de la institución. El artículo pretende aportar nueva información sobre la sociedad catalana de la Edad Moderna.

The Diputació del General of Catalonia was the major relevancy politic institution in Catalonia up to the promulgation of the Decreto de Nueva Planta. The political elite that was directing her was the Council formed by three diputats and three oidors de comptes chosen to lucks between the hundreds of candidates divided in three estates i for veguerías, villages, cities etc. This study analyzes the bags of the military and royal offices in the vegueries of Cervera and Tàrrega, which grouped good part of the leader classes of the Urgell and the Segarra in the Anciene Régime, during two centuries that include the institution offices books. The article tries to contribute new information about the Catalan society of the Early Modern Age.

Paraules clau

Diputació del General, vegueries, Cervera, Tàrrega, diputat, oïdor, poder polític.

¹El present article se centra en l'anàlisi de les bosses d'oficis consistorials de la Diputació del General pel que fa a les vegueries i municipis de Cervera i Tàrraga. Cronològicament, abasta el període comprès entre la introducció del sistema insaculatori per part de Ferran el Catòlic fins a l'abolició d'aquesta institució amb el Decret de Nova Planta. D'aquesta forma, podem observar el grau d'implicació de les elits dirigents de l'Urgell i la Segarra en la institució política catalana jeràrquicament més important, així com la seva evolució al llarg de més de dues centúries. També podem veure quines foren les famílies que hi van estar més lligades, la tipologia d'aquestes i els seus canvis al llarg del temps.

Aquest exercici ens permetrà assenyalar el pes específic de les terres segarrenques i urgellenques en el si de la Diputació del General o Generalitat i establir-ne les semblances i les diferències. Sense oblidar en cap moment que aquesta institució era l'única, entre les catalanes, que tenia un abast polític i fiscal que arribava a la pràctica totalitat del territori del Principat.

Per tal de dur a terme aquesta tasca, ens hem basat en els llibres de l'ànima de la Di-

putació del General, en els quals s'anotaven totes les persones que eren insaculades en les bosses dels oficis de la Generalitat. Més concretament, ens hem centrat en els que fan referència als oficis consistorials (diputats i oïdors de comptes), dipositats a l'Arxiu de la Corona d'Aragó de Barcelona.²

Tot i que la resta d'oficis (des d'assessors jurídics o escriptors majors fins a massers o porters) també eren registrats d'una manera similar, els consistorials eren els de major pes polític, ja que de les seves bosses en sortia la cúpula dirigent de la institució i, sovint, els membres d'aquestes també accedien als oficis que seguien en importància, com els de síndic o assessor. És per això que formar part d'aquestes bosses, encara que no se sortís elegit, devia revestir als individus en qüestió d'un innegable prestigi, fet que degué accentuar-se notablement a nivell local. Especialment, si ens referim a poblacions relativament petites com les que trobem a l'Urgell o la Segarra de l'època moderna.³

L'anàlisi d'aquesta font ens ha permès elaborar un llistat amb el nom, els cognoms i la data d'inscripció en la bossa (quan aquesta hi consta) dels insaculats per Cervera i Tàrraga.

¹ Aquest article s'emmarca en la recerca duta a terme pel Grup d'Estudi de les Institucions i de la Societat a la Catalunya moderna (segles XVI-XIX). Grup de Recerca Consolidat, 2009 SGR 00318, i pel projecte «La formació del estado borbónico (1700-1746)»; Ministerio de Educación y Ciencia, HAR2008-03291/HIST. Vull agrair a Josep Maria Planes l'encàrrec d'aquest article, així com els seus suggeriments, referències bibliogràfiques i consells (basats en el seu ampli coneixement de moltes de les famílies destacades de l'Urgell i la Segarra durant l'Edat Moderna), que m'han estat de gran utilitat.

² ACA, Generalitat, G-81/1 a G-81/5. Aquests llibres han estat buidats, per encàrrec de la secció històrico-arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans, pel grup d'investigadors dirigits per Eva Serra: Núria Florensa, Silvia Jurado, Eduard Martí, Miquel Pérez Latre, Jordi Buyreu i Eduard Puig.

³ No hem d'oblidar que les dues capitals de vegueria conservaren la categoria de vila durant molt de temps. Cervera assolí el nivell de ciutat en les Corts que Felip V convocà el 1701-1702, i Tàrraga no accedí a aquesta dignitat fins a finals del segle XIX.

Façana de la Casa de la Diputació del General de Catalunya.
Foto: Eduard Puig.

Detall amb l'escut de la Diputació del General a la façana de la Casa del General.
Foto: Eduard Puig.

Representació dels tres diputats que van encarregar la façana actual de la Generalitat el 1597.
Foto: Eduard Puig.

Més específicament, ens hem cenyit a les bosses de diputats i oïdors reials i, sobretot, de diputats i oïdors militars. S'ha de tenir present que la vila de Tàrrrega, per exemple, només tingué representació a la Diputació a partir de les reformes introduïdes en les Corts de 1701-1702,⁴ moment en què es crearen les primeres bosses de diputats i oïdors reials, mentre que en els dos segles anteriors no existiren representants reials targarins en el si del consistori de la Diputació. És per aquest motiu que el centre del nostre estudi, pel que fa a la vila i vegueria de Tàrrrega, és el braç militar, el qual sempre tingué representació en la institució i del qual, a més, podien formar part «militars» de tota

la vegueria, que englobava diverses poblacions de la plana urgellenca.

Cervera, per la seva banda, sí que tingué una representació reial més important, però restringida majoritàriament a la bossa d'oïdors (els diputats acostumaven a representar només ciutats destacades).

Hem d'assenyalar, però, que en el llistat que adjuntem a la part final d'aquest treball no hi consten els membres de l'estament eclesiàstic (tret d'un de la vegueria de Cervera), alguns «volants» o sense adscripció geogràfica concreta, i altres representants d'un capítol catedralici, bisbat o monestir. Això fa

⁴ Per a més informació sobre el sistema constitucional català i les seves diverses reformes (especialment les de les Corts de principis del segle XVIII), veure: J. ALBAREDA I SALVADÓ (2006), «Les Corts de 1701-1702 i 1705-1706. La represa del constitucionalisme», estudi introductori dins de *Constitucions, capítols i actes de Cort: anys 1701-1702 i 1705-1706*, Barcelona; Generalitat de Catalunya/Parlament de Catalunya, p. 17-45; V. FERRO (1987), *El Dret públic català: Les institucions a Catalunya fins al Decret de Nova Planta*, Vic, Eumo.

que no hi hagi representants de Tàrrrega o Cervera pròpiament dits i, per tant, hem preferit no incloure'ls.

1. El sistema insaculatori

El sistema d'elecció basat en la insaculació va ser introduït per Ferran el Catòlic a finals del segle xv, tant en l'extracció d'oficis lligats a la Diputació del General de Catalunya com al Consell de Cent barceloní, generalitzant-se en la majoria de municipis catalans i, evidentment, també als de les terres de l'Urgell i la Segarra. Com és sabut, aquest sistema consistia en la introducció dels noms dels candidats dins una bossa (sovint posats en unes boletes de cera) o dins una galleda d'aigua, i a continuació duent a terme l'extracció a sorts dels oficis.⁵

Fins a les reformes introduïdes per Felip IV el 1653-1654, el rei no podia intervenir en les insaculacions, ja que tot el procés per omplir de noms les bosses d'oficis era en mans de la pròpia Diputació, sense que cap autoritat externa no pogués decidir al respecte. Això canvià després de la Guerra dels Segadors, quan la monarquia introduí el control de les insaculacions per tal de subjectar políticament la institució i evitar episodis com el de 1640, quan la Diputació liderà la revolta contra els Habsburg hispànics. A partir d'aquest moment, les llistes de noms de candidats a les bosses de tots els oficis de la Diputació i del Consell de Cent de Barcelona havien de ser examinades pel virrei, pel Consell d'Aragó i, si s'esqueia, pel Consell d'Estat de la corona, i retornades amb les respectives esmenes. Així s'excloïen persones considerades «desafectes» per les autoritats reials.

2. Les vegueries de Cervera i Tàrrrega: breu anàlisi comparativa

Les vegueries de Cervera i Tàrrrega sofriren alguns canvis al llarg de l'Edat Moderna, però durant els, aproximadament, dos segles que ens ocupen agruparen la major part de la plana de l'Urgell i la Segarra històriques, així com també les comarques actuals del Pla d'Urgell, l'Urgell i la Segarra. Per aquest motiu, un nombre important de les famílies més rellevants de l'estament militar d'aquestes terres formà part de les bosses consistorials des dels inicis.

⁵ El funcionament del sistema insaculatori s'explica amb detall a M. PEREZ LATRE (2001), *Diputació i Monarquia: El poder polític a Catalunya, 1563-1599*, tesi doctoral, Universitat Pompeu Fabra; diversos autors (2004), *La Generalitat de Catalunya en temps de Felip II: política, administració i territori*, Barcelona: Editorial Afers; i a l'obra ja citada de V. FERRO (1987), *El Dret públic català: Les institucions a Catalunya fins al Decret de Nova Planta*.

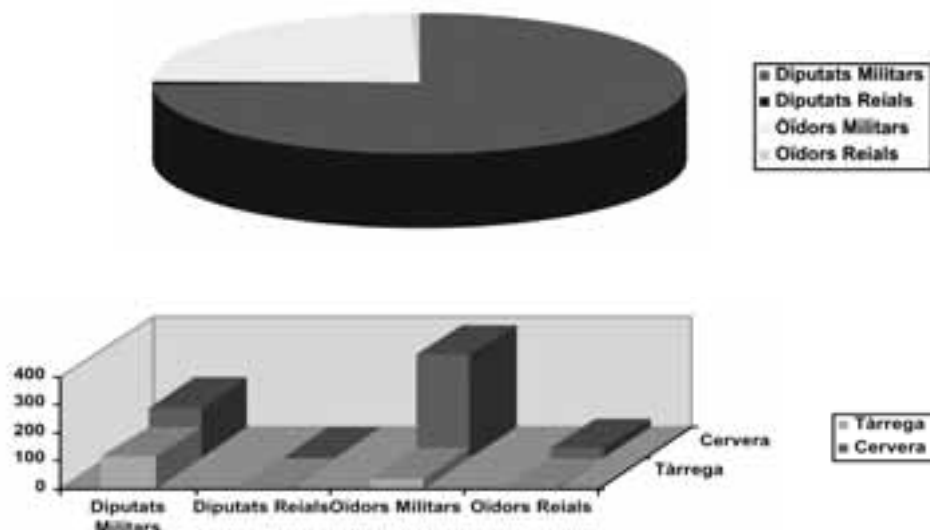
2.1. El nombre dels insaculats

El primer que hom pot observar quan s'examinen les llistes d'insaculats és la considerable diferència entre les dues vegueries, ja que només cal fixar-se en la llargada de les llistes de noms del final d'aquest article per adonar-nos que Cervera tenia molts més representants que no pas Tàrrrega en el si de la institució.

Però la desproporció no només és dona en l'àmbit militar, sinó que també podem assenyalar que la vila i després ciutat de Cervera compta amb molts més representants reials que Tàrrrega, encara que només sigui a la bossa d'oidors, ja que tant una com l'altra no gaudiren de representants a les bosses de diputats reials fins a les Corts de Felip V. Pel que fa als insaculats en llocs reials, no

Recopilació dels drets del General el 1689. Biblioteca de la Universitat de Barcelona.

Bosses de Tàrraga i Cervera.

podem oblidar que la vila de Tàrraga només hi tingué una efímera representació després de les Corts de 1702, que degué ser pràcticament irrellevant a causa dels estralls de la guerra que esclatà poc després.

Si ens fixem en les gràfiques, podem apreciar millor les diferències que hem assenyalat, especialment la desproporció entre vegueries i el domini de la noblesa en ambdues. El nombre de diputats militars és de 114 per Tàrraga i 179 per Cervera, diferència important però no tan destacada com en altres bosses. El d'oïdors militars és de 37 per Tàrraga i 369 per Cervera, i aquí veiem que la capital segarrenca supera de manera espectacular la capital de l'Urgell. Pel que fa a l'estament reial, empaten en nombre de diputats, amb només un representant, i Cervera es torna a imposar amb 34 oïdors envers un sol representant targarí.

2.2. Els representants de l'estament militar

Aquest grup era el de major pes en el si de les dues vegueries. Per aquest motiu els membres de l'estament militar hi són majoritaris. A més, diverses famílies d'origen nobiliari acabaren assolint algun grau militar (sobretot els de donzell o cavaller) i passaren a formar part de les bosses d'aquest estament; especialment comerciants i mercaders destacats o doctors en dret. És prou conegut l'auge dels juristes al llarg de l'Edat Moderna i com l'exercici d'aquesta professió liberal serví a diverses famílies per assolir els primers esgraons de la noblesa.

Ja hem assenyalat que la vegueria de Cervera gaudi d'una considerable quantitat de membres de l'estament militar. Aquest fet pot atribuir-se a la importància històrica que tradicionalment havia tingut la vila segarrenca i a l'alt grau de nobles que residien a la Segarra o hi tenien senyorijs d'alguna mena. Especialment abundant era la petita noblesa formada per «militars» i senyors de petits nuclis de població de la comarca; molts d'ells, relativament modestos en comparació amb la noblesa de major rang. A aquesta abundància de petits nobles hi hem d'afegir les escasses possibilitats que tenia aquest grup social d'accedir a algun lloc de l'administració reial (força escassos a Catalunya), motiu pel qual la possibilitat de sortir escollit oïdor o, fins i tot, diputat militar degué ésser especialment cobejada pels membres d'aquest estament.⁶ A més la inclusió en aquestes bosses podia permetre l'accés a d'altres oficis de la institució gens menyspreables.

Precisament, la relativa marginació de part d'aquesta petita noblesa rural respecte a l'exercici de càrrecs públics al servei del monarca i el seu consegüent arrelament a les terres segarrenques podria ser una de les raons per poder explicar la vinculació, durant el segle XVI, d'importants famílies de la comarca al bandolerisme.

Famílies fortament vinculades al bandolerisme foren: els Agulló, senyors de Bellvei; els Altarriba, senyors de l'Aranyó; els Argençola, senyors d'Argençola i les Pallargues; els Çacirera, senyors (en les seves

⁶ Per a més informació, hom pot consultar, entre altres: A. DURAN I SANPERE (1972), *Llibre de Cervera, Tàrraga*, F. Camps Calmet editor; J. M. LLOBET PORTELLA (1985), *La «Taula de Canvi» de Cervera y su entorno socio-económico, 1599-1715*, Lleida, Institut d'Estudis Ilerdencs.

Casa consistorial i campanar de Cervera, capital de la vegueria.

Tarroja de Segarra.
Creu de terme a l'antic raval.
Arxiu Comarcal de la Segarra.
Institut Ametller d'Art Hispànic. Arxiu Mas.

diverses branques) de Montcortès, el Canós, Clariana, la Goda, Sant Guim de la Plana, Tudela i Queràs; els Calders, amb senyoriu a Segur i Santa Fe; els Copons, senyors (en diverses branques) de la Manresana, el Llor i el Bullidor; els Desvalls, senyors de la Curullada; els Folcràs, molt arrelats a Cervera; els Moixó, família cervequina; els Oluja, amb senyoriu (en les seves diverses branques) a Santa Maria, Montpalaú, les Oluges, Vergós, Tudela, Biure i la Cardosa, a més de ser carlans de Tarroja; els Sescomes, amb senyoriu a Malacara i Majanell; els Vergós, senyors de Meià i Cabanabona (potser en diverses branques); etc. Observant aquests llinatges, podem afirmar que bona part dels petits senyors segarrencs estaven vinculats a pràctiques de bandolerisme, ja fos fomentant-ne la pràctica directa, protegint els bandolers, procurant-los allotjament o utilitzant els seus serveis per a les disputes que mantenien amb altres famílies.⁷ Pensem que aquesta relació entre famílies influents que eren capaces d'introduir alguns dels seus membres a les bosses d'oïdor i diputat mi-

litar de la Diputació i la seva vinculació amb les bandositats del segle XVI és un fet que s'ha de remarcar i tenir en compte.

Referint-nos a la Segarra, podem parlar, doncs, d'un major pes de l'aristocràcia, que, en bona mesura, tenia la residència a la seva capital. Especialment si ho comparem amb les terres urgellenques, que comptaven amb un estament militar més escàs que el segarrenc. No debades alguns dels insaculats per la vegueria de Tàrraga tenien uns orígens no militars, com els Carreres, comerciants, mercaders i doctors en drets ennoblits el 1657, que ja abans havien estat síndics a Corts de la vila de Tàrraga (1626 i 1640) i que malgrat el seu austriacisme durant la Guerra de Successió continuaren residint a la capital de l'Urgell, on, com altres famílies austriacistes prou notables, no pogueren accedir al govern local.⁸ En altres ocasions, els insaculats no procedien de la capital de la vegueria, sinó d'altres viles de la zona, com és el cas dels Solà de Bellpuig, botiguers i comerciants que tingueren el senyoriu de la Donzell.⁹

⁷ En trobem nombroses referències a: Diversos autors (2009), *Bandolerisme, bandolers i bandositats: actes de la XXXVIII Jornada de Treball, Castellserà, 2008*, Barbens, Grup de Recerques de les Terres de Ponent.

⁸ J. M. SEGARRA i MALLA (1987), *Història de Tàrraga amb els seus costums i tradicions, vol. II*, Tàrraga, Museu Comarcal; Josep Maria PLANES (1986), «Radiografia d'un municipi borbònic català: persones i grups socials al poder a Tàrraga, 1715-1750», *Pedralbes. Revista d'història moderna*, núm 6, Barcelona, Departament d'Història Moderna, Universitat de Barcelona, p. 126.

⁹ J. M. PLANES (1990), «Bellpuig i dues famílies de ciutadans honorats de Barcelona (segles XVI-XVIII): els Solà i els Eixalà», dins *Quaderns de El Pregoner d'Urgell*, núm. 5, Bellpuig, 1990, p. 17-23.

Guissona.
Antic Palau Episcopal.
(Claudi Cortes
Busquets. HGSG).

Tot i així, hem d'assenyalar que, en ocasions, moltes de les famílies que podem identificar en les llistes podien tenir lligams patrimonials o familiars en ambdues comarques, atesa la seva proximitat geogràfica. Aquest seria el cas, per exemple, dels Bellver, família de Tàrrrega emparentada amb els Altarriba i els Çaportella de Cervera; dels Riera de Tàrrrega, que van tenir el senyoriu de la Prenyanosa durant el segle XVII;¹⁰ dels Roger de Llúria, carlans i després marquesos de Granyena, que també tingueren residència i interessos a Cervera, Tàrrrega i algunes altres poblacions, com Anglesola;¹¹ etc.

Alhora també trobem famílies que, tot i tenir possessions i interessos patrimonials (cases, terres, cobrament de pensions de censal, etc.) a les vegueries en les que centrem el nostre estudi, no hi residien de forma continuada, havent traslladat la seva residència habitual a poblacions més grans, especialment a Barcelona. Entre aquests trobem insaculats com a oïdors militars per Cervera a personatges tan destacats com Pau Ignasi Dalmasés i Ros, eminent austriacista i ambaixador de l'arxiduc Carles III a Londres,¹² o Manuel Ferrer i Ciges, cavaller i ponent a

la Junta de Braços de 1713, on pronuncià el seu famós discurs defensant la resistència a ultrança davant les tropes borbòniques.¹³

Un altre fet significatiu pel que fa als components de les bosses militars és la presència en les seves files de membres de l'alta noblesa catalana, o amb arrels familiars i títols al Principat, però que s'havia anat castellanitzant al llarg dels segles XVI i XVII. Aquests grans nobles tenien reservada una plaça a les bosses de diputats militars que era heretada de pares a fills i, si no hi havia successió directa, era ocupada de forma temporal per algú altre fins que l'hereu de la casa la pogués reclamar com a nou possessor del títol en qüestió.¹⁴ Així, doncs, trobem insaculats personatges com Ramon de Cardona, el famós baró de Bellpuig, que fou virrei de Nàpols a principis del segle XVI i que va ser enterrat al magnífic mausoleu de Bellpuig, o Francesc Dalmau de Rocabertí, hereu del vescomtat del mateix nom; tots dos, a la vegueria de Tàrrrega. A Cervera, hi destaquen Enric Ramon de Cardona (òlim de Còrdova i Aragó), Luis de la Cerda i d'Aragó-Folc de Cardona-Còrdoba, i Philippe de La Mothe-Houdancourt,¹⁵ que eren insacu-

¹⁰ Informació facilitada per Josep Maria Planes.

¹¹ Josep Maria PLANES CLOSA (2003), «Teresa Riera i Guardiola, targarina del segle XVII (segona part)», *Urtx. Revista Cultural de l'Urgell*, núm. 16, Tàrrrega, Museu Comarcal de l'Urgell-Tàrrrega, p. 96-145; J. M. PLANES CLOSA (2006), *Francesc de Perelló (1640?-1703): entre la Segarra i l'Urgell, entre la polèmica i el negoci*, Tàrrrega, Ajuntament / Museu Comarcal de l'Urgell, *in extenso*.

¹² La seva correspondència diplomàtica és editada a: *La Junta General de Braços de 1713; L'ambaixada Dalmasés i altra documentació (1713-1714)*, a cura de Josep M. BRINGUÉ i PORTELLA [et al.] (2008), coordinat per E. SERRA i PUIG, Barcelona, Parlament de Catalunya / Generalitat de Catalunya / Departament de Justícia.

¹³ El discurs de Ferrer és conegut gràcies a la transcripció íntegra traduïda al castellà que en féu F. de CASTELLVI (1997-1999), *Narraciones históricas*, Madrid, Fundación Francisco Elías de Tejada y Erasmo Percopo.

¹⁴ Les places pertanyien al títol, per aquest motiu una mateixa persona podia ésser insaculada per dos títols diferents, tal i com passava amb la família ducal dels Cardona. Els ducs eren insaculats com a tals a Cervera i alhora ho eren a la vegueria de Girona com a comtes d'Empúries.

¹⁵ Aquest militar francès fou virrei de Catalunya i nomenat duc de Cardona durant la Guerra dels Segadors.

Tàrraga.
Capella del Corpus Christi i Palau dels Marquesos de la Floresta (segle XIII).
Fotografia: Lluís Marià Vidal. Arxiu Fotogràfic Comarcal de l'Urgell. Arxiu Històric Comarcal de Tàrraga.

Bellpuig.
Convent de Sant Bartomeu (segle XVI).
Arxiu Fotogràfic Comarcal de l'Urgell. Arxiu Històric Comarcal de Tàrraga.

lats com a ducs de Cardona, o Francisco de Bournonville de Parapertusa-Vilademany i Cruilles, nebot del virrei duc de Bournonville, que fou marquès de Rupit i vescomte de Jóc, gentilhome de cambra de Carles II i militar borbònic durant la Guerra de Successió.

2.3. Els representants de l'estament reial

En primer lloc, hem d'assenyalar que les viles de Cervera i Tàrraga, malgrat la seva importància relativa, no gaudien d'un patriciat urbà tan potent com Barcelona, Lleida, Perpinyà, Girona, etc. Per aquest motiu, no ens ha d'estranyar que el nombre de representants de l'estament reial sigui molt inferior al del militar. La bossa més raquítica és la de diputats reials, amb només un representant per Cervera el 1704 i un altre per Tàrraga el mateix any. El nombre d'oidors és més ampli, però només pel que fa a Cervera,¹⁶ ja que Tàrraga només en tingué un el mateix 1704.

La vegueria d'Agramunt no tingué representació en el si de la Diputació, però la seva capital sí que obtingué dos representants a les bosses d'oidors reials el 1704: Josep Ba-

laguer i Amat i Francesc Mateu. Tot i assolir aquest privilegi en un període tan tardà, és una consecució prou notable, que demostra la importància de la vila d'Agramunt a finals del segle XVII i principis del XVIII.

Tot i l'escassetat de representants reials per Cervera i Tàrraga, no podem menystenir la rellevància d'algunes famílies destacades, com els Copons, doctors en drets de Tàrraga, provinents de Cervera durant la primera meitat del segle XVII, i que van romandre a la vila urgellenca fins a mitjan segle XVIII, en què s'ennobliren i marxaren cap a Barcelona;¹⁷ els Nuix, que foren notaris de Cervera al segle XVII;¹⁸ o els Montaner de Cervera, que eren mercaders al segle XVI, doctors en drets, notaris, burgesos honorats de Perpinyà i donzells al segle XVII.¹⁹

3. Conclusions

A tall de conclusions, podem destacar, en primer lloc, el clar domini de l'estament nobiliari pel que fa a les dues vegueries estudiades. La representació reial fou reduïda i Tàrraga quasi no en tingué en un període que abraça dos segles. De totes formes,

¹⁶ Cervera, malgrat la preponderància de les famílies pertanyents a l'estament militar, tingué una representació regular de l'estament reial en la bossa d'oidors entre 1493 i 1714.

¹⁷ J. M. PLANES (1986), «Radiografia d'un municipi borbònic català: persones i grups socials al poder a Tàrraga, 1715-1750», *Pedralbes. Revista d'història moderna*, núm. 6, p. 120-125.

¹⁸ J. LLOBET PORTELLA (1996), «Usos i costums dels nostres avantpassats. (La vida casolana dels professionals de les nostres viles a principis del segle XVII)», *Urtx. Revista Cultural de l'Urgell*, núm. 9, Tàrraga, p. 203-218.

¹⁹ Aquesta família també emparentà amb els Nuix de Cervera i els Perellós de Tàrraga. J. M. PLANES (1995), «Joan Pau de Folcràs (1584?-1637), prohoms de Cervera, senyor de l'Aranyó», *Urtx. Revista Cultural de l'Urgell*, núm. 7, Tàrraga, p. 103.; J. M. PLANES (2000), «Els senyors de Montcortès durant la segona meitat del segle XVI i els primers decennis del XVII», separata de *Coses Nostres*, núm. 15, p. 7 i 11; Diversos autors (2009), *Bandolerisme, bandolers i bandositats: actes de la XXXVIII Jornada de Treball, Castellserà, 2008*, Barbens, Grup de Recerques de les Terres de Ponent, p. 191, 200 i 262.

Ciudadilla.
Castell
(segles XI i XIV-XV).
Arxiu fotogràfic
Comarcal de l'Urgell.
Arxiu Històric
Comarcal de
Tàrrrega.

Agramunt.
Església romànica
de Santa Maria
(segle XII).
Arxiu fotogràfic
Comarcal de l'Urgell.
Arxiu Històric
Comarcal de
Tàrrrega.

(la capital del Principat comptava amb un nodrit grup de ciutadans honorats amb un poder i un prestigi considerables). D'aquesta forma, la ciutat de Balaguer, per exemple, tampoc no tingué diputat reial fins a les Corts de 1702, tot i comptar amb la categoria de ciutat.

En segon lloc, podem esmentar la clara diferència entre Tàrrrega i Cervera, amb una proporció molt més alta d'insaculats a oïdor militar a favor de la segona i la quasi absència d'oïdors reials a la primera.

Per tant, podem concloure que les terres de l'Urgell i la Segarra tingueren una presència prou important (sobretot, si tenim en compte la seva població) en el si de la Diputació del General de Catalunya, incrementada amb les concessions a l'estament reial el 1702. Aquest fet demostra l'activitat municipal de les dues capitals (també d'Agramunt o Balaguer en terres urgellenques) i, alhora, la capacitat de la Generalitat per adaptar-se a noves conjuntures on el pes de sectors lligats a les activitats comercials, productives o a professions liberals començava, tímidament, a prendre terreny a les elits militars tradicionals. Malauradament, aquest procés modernitzador que ampliava les bases de representació de la Diputació quedà estroncat per la força de les armes borbòniques i el posterior Decret de Nova Planta.

també hem de dir que la majoria de viles d'una mida i característiques similars a les capitals de l'Urgell i la Segarra tingueren un grau similar de persones insaculades. Tinguem en compte, a més, que la ciutat de Barcelona pesava molt en el si de la institució, especialment pel que fa l'estament reial

Vegueria de Tàrrrega, diputats militars

Any d'entrada a la bossa

	Carreras i Reguer, Ramon de
	Copons, Francesc de
	Copons i del Llor, Ramon
	Copons i Grimau, Ramon de
	Cortada, Rafael de
	Descatllar i Alemany, Jaume
	Desvalls, Joan Baptista
	Eva i Vilagrassa, Josep
	Gelabert, Francesc
	Gemmir i Leonart, Francesc
	Gomar i Vilaplana, Ignasi
	Grimau i Vilafranca, Joan
	Melianta i de Sullà, Josep
	Montoliu i de Ribes, Pere
	Novell i de Nadal, Josep
	Rocabertí, Martí de
	Vilana i Vilamala, Francesc de
04/11/1493	Cardona, Ramon de (baró de Bellpuig)
04/11/1493	Castre, Felip de
04/11/1493	Maldà, Ramon de
04/11/1493	Montròs, Francí de
04/11/1493	Rabassa i de Perellós, Genis
04/11/1493	Vilafranca, Joan de
13/07/1497	Toralla, Antoni Joan de
06/05/1505	Copons, Dalmau de (senyor del Bullidor)
13/01/1508	Ivorra, Gaspar d'
15/09/1509	Requesens i de Santcliment, Joan de
21/11/1509	Josa, Guillem Ramon de
26/06/1511	Ferrer, Macià (cavaller)
18/05/1517	Santmartí, Francesc de
31/07/1517	So, Bernat de
17/05/1522	Remolins, Galceran de
12/12/1522	Sescases, Joan (cavaller)
05/09/1523	Vilafranca, Lluís (domiciliat a la vegueria de Tarragona)
26/06/1528	Ferrer i d'Avinyó, Gaspar (donzell)
03/07/1529	Argensola, Joanot d' (insaculat per error)
08/02/1536	Olivó, Joanot (donzell)
15/04/1538	Copons, Dalmau de (senyor del Bullidor)
20/07/1539	Copons, Guerau de
25/10/1539	Setcases, Gaspar
04/02/1540	Llordat, Acart de (domiciliat a la vegueria de Montblanc)
22/05/1543	Coll, Jeroni
16/09/1545	Despés, Guerau
11/09/1546	Cases, Bernardí
09/12/1552	Liori, Martí de
03/03/1554	Ivorra, Lluís (de Fonolleres)
21/07/1554	Erill i Orcau, Alfons d'
21/07/1554	Rocabertí, Francesc Dalmau de
17/02/1567	Josa, Gaspar de
18/07/1572	Bellver i de Montrós, Perot
04/06/1574	Oms, Berenguer d'

13/11/1574	Oliva, Jeroni d' (donzell)
11/07/1575	Copons, Joan Francesc de (senyor de la Manresana)
23/11/1575	Ferrer, Joan (senyor de Claravalls)
27/11/1578	Montcada, Gastó de
10/01/1581	Calders, Ramon Joan de (fill del senyor de Segur)
15/09/1583	Cardona, Lluís de (fill del senyor de Sant Mori)
18/07/1584	Gomar, Jeroni
10/12/1585	Montserrat, Francesc de (donzell)
15/05/1594	Alentorn, Jeroni d'
15/07/1596	Erill, Joan d'
15/07/1599	Copons, Dalmau de (donzell)
15/05/1601	Jordà i de Sasala, Onofre (senyor de la Fondarella)
15/07/1602	Montserrat, Joan de (donzell)
15/07/1605	Montserrat, Damià de (cavaller)
15/05/1606	Bellver i de Montrós, Pere de
15/07/1611	Ferrer i d'Avinyó, Gaspar (donzell)
17/07/1611	Desbosc i de Santvicens, Pere
15/05/1616	Roger de Llúria, Joan Baptista
15/07/1617	Jordà, Francesc
15/07/1626	Blan i de Ribera, Andreu
15/07/1627	Queralt, Dalmau de (comte de Santa Coloma)
15/05/1628	Pons, Josep (senyor de Ribelles)
15/05/1630	Desvalls, Joan Baptista
15/05/1633	Jordà i de Gallart, Gaspar (donzell)
15/05/1637	Averó, Jeroni d' (donzell)
15/07/1638	Averó, Ramon d' (donzell)
15/07/1641	Guimerà, Ramon de (senyor de Ciutadilla)
15/07/1641	Montserrat, Josep de
15/07/1644	Catllar, Jaume
15/07/1644	Sullà, Joan Francesc (donzell)
15/05/1645	Agulló i de Pinós, Jeroni d'
21/07/1647	Gualbes, Francesc Bonaventura de
15/05/1648	Copons, Francesc de
15/05/1649	Alentorn, Onofre d'
24/02/1654	Pons, Josep (senyor de Ribelles)
15/09/1655	Pons i de Guimerà, Pere
03/07/1657	Soler i de Peguera, Carles
15/05/1658	Carreras i Planes, Lluís
15/05/1658	Nogués, Tomàs de
16/07/1662	Masdovelles, Miquel de
06/06/1664	Granollacs i de Millàs, Francesc
06/06/1664	Marimon, Fèlix de
16/07/1668	López de Mendoza i Pons, Bernat Agustí (comte de Robres)
14/07/1669	Montrodon, Miquel de
21/07/1671	Josa, Guillem de
27/07/1672	Sans, Baltasar
23/07/1677	Asprer, Francesc d'
18/07/1682	Carreras i Reguer, Ramon de
15/07/1686	Delfau, Josep
13/09/1688	Cortada, Rafael de
15/07/1689	Copons i del Llor, Ramon
18/07/1695	Olzinelles, Francesc
18/07/1695	Vila i Casamitjana, Francesc
16/07/1698	Copons i Grimau, Ramon de
31/08/1699	Novell i de Nadal, Josep
18/07/1701	Gomar i Vilaplana, Ignasi

01/01/1706	Novell i de Nadal, Josep
13/11/1706	Eva i Vilagrassa, Josep
13/11/1706	Melianta i de Sullà, Josep
13/11/1706	Montoliu i de Ribes, Pere
13/11/1706	Sobies i Roig, Miquel de
13/11/1706	Vilana i Vilamala, Francesc de
17/07/1710	Quintana i Fàbregas, Felip

Tàrrega, diputats reials

14/07/1704	Copons, Francesc Antoni (doctor en drets)
------------	---

Vegueria de Tàrrega, oidors militars

	Nogués, Tomàs de (de Lleida, insaculat el 1654 per reial decret)
	Perpinyà i de Vinyavella, Francesc
	Pons i de Meca, Josep
	Ribot-Vinyals i Ciurana, Salvador
04/11/1493	Espilles, Lluís
04/11/1493	Olivó, Perot
22/10/1502	Terré, Lluís Benet
03/12/1520	Navés, Joan de
05/09/1523	Ratera, Simon
29/04/1529	Vergós, Jofre
04/02/1549	Oluja, Lluís
17/11/1551	Vergós, Pere Màrtir
07/02/1555	Guimerà, Cristòfol
21/07/1578	Ivorra, Gaspar
15/07/1581	Montserrat, Francesc de (donzell)
15/07/1596	Bellver i de Montrós, Pere de
15/05/1597	Ratera i d'Ivorra, Gaspar
15/05/1598	Olivó, Gaspar d'
15/05/1600	Montserrat, Joan de
15/07/1602	Ivorra, Agustí d'
15/05/1606	Averó, Jeroni d'
15/07/1608	Ferrer i d'Avinyó, Gaspar
15/07/1611	Montserrat, Miquel de (donzell)
15/05/1631	Averó, Ramon d' (donzell)
15/05/1637	Copons, Ramon de (senyor del Bullidor)
15/07/1638	Sullà, Joan Francesc (donzell)
15/05/1640	Montserrat, Josep de (donzell)
15/07/1641	Averó, Magí d' (donzell)
15/07/1644	Riera i Reguer, Francesc (donzell)
15/05/1646	Ribot-Vinyals i Ciurana, Salvador
15/05/1649	Solà, Joan (cavaller de Bellpuig)
15/07/1659	Olzinelles, Francesc
17/07/1683	Despujol, Francesc
13/09/1688	Pons i de Meca, Josep
18/07/1695	Descatllar i Tort, Francesc
16/07/1698	Perpinyà i de Vinyavella, Francesc
18/05/1712	Farnés i de Cartellà, Francesc de

Tàrrega, oïdors reials

14/07/1704 Colell, Benet (doctor en drets)

Vegueria de Cervera, diputats militars

Any d'entrada a la bossa

Alemany i Navel, Josep d'
Amat i de Planella, Josep
Aspre i Talric, Francesc d'
Berardo, Francesc de
Boixadors, Joan de
Bournonville de Parapertusa-Vilademany i Cruilles, Francisco
Cerdà, Lluís Francesc de la (duc de Cardona)
Clarevalls, Joan de
Claret i Oluja, Joan
Copons, Josep de (senyor del Llor)
Cordelles, Jaume de
Desvalls, Manuel
Erill i d'Ortís, Josep
Ferrera, Felip
Folc de Cardona i Aragó, Lluís (duc de Cardona)
Folcràs, Agustí
Franquesa, Martí Valeri
Gassia, Baptista
Gelabert, Aleix
Graell-Castelló i de Paratge, Josep de
Marcó, Vicenç
Mata i de Copons, Josep
Miravall, Aleix de
Montserrat i de Soldevila, Joan Baptista
Morata, Francesc de
Oliver, Josep d'
Oms i de Santapau, Anton d'
Ribera i Claramunt, Josep
Rovira i Josa, Gaspar de
Santcliment i Corbera, Francesc de
Vilallonga, Francesc de
04/11/1493 Aimeric, Joan
04/11/1493 Altarriba, Guerau d'
04/11/1493 Calders, Joan de
04/11/1493 Cardona, Ferran de (duc de Cardona)
04/11/1493 Folc de Cardona, Joan Ramon
04/11/1493 Gilabert, Gaspar
04/11/1493 Josa i de Madrona, Gaspar de
04/11/1493 Queralt, Dalmau de
04/11/1493 Rajadell, Damià de
04/11/1493 Sacirera, Alemany
22/08/1499 Queralt, Guerau de (senyor de Santa Coloma)
25/08/1505 Sescomes i d'Enfesta, Galceran (donzell)
15/01/1506 Cirera, Joan (cavaller)
17/12/1506 Calders, Francesc

28/02/1508	Copons, Ramon de
19/07/1509	Copons, Dalmau de
20/07/1515	Boquet, Francesc
20/07/1515	Gilabert, Joan
21/07/1515	Bellera, Guillem Ramon de
21/07/1515	Cardona, Ferran de (almirall de Nàpols i baró de Bellpuig)
31/07/1517	Argensola i de Copons, Agustí
09/06/1518	Altarriba, Francesc d'
09/06/1518	Sacirera, Joan
18/02/1520	Bellera i de Rocabertí, Francesc de
17/05/1522	Vilaplana, Antoni Joan de
02/10/1522	Aimeric, Jordi
21/06/1526	Gilabert, Lluís (cavaller de Sant Jaume de l'Espasa)
23/12/1527	Vilaplana, Lluís de
21/05/1529	Barberà, Segimon de
19/11/1534	Senesterra i de Santaeugènia, Lluís de
27/02/1535	Calders, Joan de (senyor de Segur)
11/10/1535	Alentorn, Perot
01/09/1536	Calders, Francesc de (senyor de Santa Fe)
23/12/1536	Desvalls, Gaspar (senyor de la Curullada)
14/07/1537	Gravalosa, Joanot de (senyor de Castellà)
04/12/1540	Copons, Joan Carles de (senyor de la Manresana)
03/03/1541	Copons, Jordi Joan de (senyor del Llor)
26/06/1542	Roger de Llúria, Jeroni (carlà de Granyena)
04/02/1549	Oluja, Perot d' (senyor de la Cardosa)
14/10/1549	Saportella, Bernat ((senyor de la Torra)
12/11/1550	Calders i de Segur, Joan de
03/02/1552	Biure, Onofre de (senyor d'Aguilar)
13/08/1556	Merlès, Simó de (fill del senyor de Sant Guim de la Rabassa)
03/12/1556	Cardona i d'Erill, Pere de (senyor de l'Albi)
08/07/1559	Fuster, Miquel (senyor de Mata de Porcs)
22/12/1559	Santcliment i de Gualbes, Ferrer de
31/07/1560	Sabater, Joanot
19/08/1560	Meca, Jeroni
17/09/1560	Calders, Francesc de (senyor de Santa Fe)
30/07/1561	Gilabert, Francesc
31/08/1564	Alentorn, Francesc (senyor de la Cardosa)
17/02/1567	Desbosc i de Santvicens, Francesc
16/09/1567	Cortit, Jaume Joan de (fill del senyor de la Morana)
25/09/1573	Foixà, Galceran de (senyor de Boixadors)
26/02/1574	Pinós, Jeroni de
21/07/1575	Fernández de Córdoba, Diego (duc de Cardona)
20/11/1579	Rajadell, Lluís de (senyor de Jorba)
10/01/1581	Queralt, Joan de
20/12/1584	Pons, Guillem Ramon de
27/06/1585	Queralt, Pere de
15/05/1589	Agulló, Joan (senyor de les Oluges Baixes)
15/05/1589	Pinós de Fonollet i Mai, Bernat Galceran de
15/05/1589	Saportella, Jeroni (donzell)
15/07/1590	Marimon, Guerau de
18/07/1590	Pinós de Fonollet i Mai, Bernat Galceran de (domiciliat a Barcelona)
15/07/1593	Argensola, Onofre d' (senyor de les Pallargues)
15/07/1593	Calders, Carles de
15/07/1596	Ferrer, Onofre (senyor del Pinell)
15/07/1596	Sacirera, Francesc
15/05/1597	Gàver, Francesc de

15/05/1601 Vilallonga, Francesc de (senyor d'Estaràs)
 15/07/1602 Josa, Guillem de
 15/05/1604 Vilaseca, Francesc de
 15/07/1605 Lorde i de Sellent, Francesc de (senyor d'Orpí)
 15/05/1607 Aragall, Lluís d'
 15/05/1607 Caçador, Francesc
 15/05/1607 Vergós, Marc Onofre de (senyor de Meià)
 15/07/1608 Sacirera, Francesc
 15/07/1608 Vergós, Nuri Joan de
 15/05/1610 Calders, Gaspar de (donzell)
 21/07/1614 Folc de Cardona de Còrdova i Aragó, Enric Ramon (duc de Cardona)
 15/07/1617 Copons, Lluís de (Senyor del Llor)
 15/07/1620 Montaner, Bonaventura de
 15/07/1620 Sescomas i Salbà, Francesc de
 15/05/1621 Calders, Ramon de (senyor de Santa Fe)
 15/05/1622 Calders, Jeroni de
 15/05/1625 Montserrat, Jeroni de (doctor en drets)
 15/05/1625 Vergós, Francesc Joan de
 15/07/1626 Clariana, Miquel
 15/05/1627 Icard i de Queralt, Cristòfol
 15/05/1627 Oms, Baltasar d'
 15/05/1634 Rovira i Josa, Gaspar de
 15/05/1634 Sabater, Ramon
 15/05/1636 Alentorn, Dídac (senyor de Seró)
 15/05/1637 Sacirera, Josep de (donzell i senyor de Sant Guim)
 15/05/1640 Tamarit i Tafurer, Jeroni
 15/05/1640 Vergós, Dídac de (donzell)
 15/05/1640 Vilaplana, Francesc de
 15/07/1641 Biure i de Margarit, Josep de
 15/07/1641 Claret i Oluja, Joan
 15/05/1642 Queralt i de Moliner, Joan de
 15/07/1644 Falcó, Jaume
 15/07/1644 Montserrat i de Soldevila, Joan Baptista (senyor de la Tallada)
 15/05/1645 Sacirera, Jeroni
 15/05/1646 Fluvià i de Tord, Aleix de
 15/07/1647 Aiguaviva i Tamarit, Francesc d'
 15/07/1647 Babau i de Vilallonga, Cèsar
 15/05/1648 Copons, Josep de (senyor del Llor)
 15/05/1649 Tort i de Peguera, Josep
 15/07/1650 La Mothe-Houdancourt, Philippe de (duc de Cardona)
 15/07/1650 Sala, Francesc
 15/07/1656 Homdedéu, Joan
 15/07/1656 Merlès, Josep de
 15/07/1656 Minguella i Figuerosa, Ramon
 03/07/1657 Montserrat i Jusseu, Joaquim de
 15/07/1659 Copons, Joan
 15/05/1660 Llúria, Jaume de
 16/07/1662 Bardaxí i d'Àger, Joan de
 27/05/1670 Marcó, Vicenç
 21/07/1671 Sarriera, Joan de
 09/06/1673 Miravall, Aleix de
 09/06/1673 Vidal i Agràs, Dídac de
 23/07/1677 Gassia, Baptista
 07/10/1679 Pelegrí, Benet
 17/07/1680 Cerda i Aragó, Joan Francesc de la
 18/07/1682 Fluvià, Aleix de

03/07/1685	Claresvalls, Joan de
15/07/1686	Bournonville de Parapertusa-Vilademany i Cruïlles, Francisco de
16/07/1692	Desvalls, Manuel
16/07/1692	Grimau, Francesc de
30/03/1697	Cerda i d'Aragó-Folc de Cardona-Córdoba, Luis de la (duc de Cardona)
30/03/1697	Graell-Castelló i de Paratge, Josep de
30/03/1697	Oliver, Josep d'
30/03/1697	Oms i de Santapau, Anton d'
15/07/1698	Asprer i Talric, Francesc d'
16/07/1698	Amat i de Planella, Josep
17/11/1705	Oliver, Josep d'
11/11/1706	Homdedéu, Lluís d'
13/11/1706	Alemaný i Navel, Josep d'
13/11/1706	Cordelles, Jaume de
13/11/1706	Erill i d'Ortis, Josep
13/11/1706	Mata i de Copons, Josep
13/11/1706	Morata, Francesc de
13/11/1706	Ribera i Claramunt, Josep
19/05/1708	Casanova i Comes, Francesc de
19/05/1708	Montserrat i Eva, Alexandre de
17/07/1713	Àger i Corbera, Francesc de
18/05/1714	Berart i Cortiada, Gaspar de

Cervera, diputats reials

14/07/1704	Montaner i Nuix, Josep
------------	------------------------

Vegueria de Cervera, oïdors eclesiàstics

12/06/1663	Perpinyà, Bartomeu Josep
------------	--------------------------

Vegueria de Cervera, oïdors militars

Amat i Planella, Francesc d'
 Amigant i d'Olzina, Francesc Ignasi
 Baiart, Joan
 Caçador i Gual, Joan de
 Calderó i Resplans, Francesc
 Copons i de Copons, Agustí
 Copons i de la Manresana, Joan de
 Dalmases i Ros, Pau
 Ferrer i Ciges, Manuel de
 Ferrer i Tresserras, Ignasi de
 Folcràs, Bernat de
 Francolí i de Magarola, Josep
 Josa i Agulló, Joan de
 Llúria i Magarola, Francesc
 Masdéu i Pla, Francesc
 Massanés, Antoni
 Meca i Berardo, Manuel

Meca i Vilalba, Galceran
 Merlès i Massana, Francesc de
 Miravall, Pere de
 Montserrat i Eva, Alexandre de
 Montserrat i Jusseu, Joaquim de
 Morer i de Toses, Jaume
 Nabona-Seguí i Capella, Rafael de
 Oliver i de Boteller, Gregori
 Olmera i Puigpardines, Joan d'
 Olmera i Raset, Joan d'
 Orís i Puiggener, Carles
 Pallarès i de Cardona, Joan
 Peris, Joan Baptista
 Planes, Francesc
 Pons, Anton de
 Roca-Julià i Llunes, Manuel de
 Roger de Llúria, Lluís
 Rovira i de Boldó, Joan Baptista
 Rovira i Reguer, Melcior
 Sabater, Miquel de
 Sacirera i de Sant Guim, Francesc de
 Sala, Esteve
 Salavert, Jaume de
 Solà-Montaner i Perellós, Antoni de
 Sorribes, Francesc de
 Tristany i Ribera, Tomàs
 Valls i Freixa, Bru
 Viladomar i de Foix, Josep
 04/11/1493 Altarriba, Joanot d'
 04/11/1493 Argensola, Berenguer d'
 04/11/1493 Argensola i de Torà, Pere
 04/11/1493 Barberà, Segimon de
 04/11/1493 Boquet, Francesc
 04/11/1493 Calders, Francesc
 04/11/1493 Camporrells i de Biosca, Pere Ramon de
 04/11/1493 Copons, Jaume de
 04/11/1493 Copons i del Llor, Berenguer de
 04/11/1493 Cortit i de la Morana, Joan
 04/11/1493 Ivorra, Guillem d'
 04/11/1493 Ivorra, Lluís d' (menor)
 04/11/1493 Montargull, Bernardí
 04/11/1493 Oluja, Lluís d'
 04/11/1493 Oluja i de Vergós, Joanot d'
 04/11/1493 Rajadell, Joanot de
 04/11/1493 Sabater, Galceran
 04/11/1493 Saportella, Joan
 04/11/1493 Sescomes i de Calonge, Galceran
 04/11/1493 Sescomes i d'Enfesta, Galceran
 04/11/1493 Vilaró i de Llanera, Artal
 15/08/1494 Ivorra, Lluís d' (major)
 22/08/1495 Rajadell, Damià de
 19/10/1501 Copons, Bernardí de
 23/12/1502 Altarriba, Bernardí d'
 30/10/1503 Oneja, Perot d'
 02/07/1505 Oluja, Lluís d'
 17/12/1506 Copons, Ramon de

13/01/1508	Merlès, Pau Benet de
28/02/1509	Altarriba, Francesc d'
07/08/1510	Vilaplana, Lluís Joan de
04/03/1512	Ivorra, Guillem Joan d'
19/07/1512	Vilaplana, Antoni Joan de
25/09/1512	Desvilaró, Miquel
20/12/1512	Agulló, Felip
08/03/1514	Oluja, Galceran
10/10/1514	Gilabert, Joan
13/01/1515	Camporrells i de Biosca, Pere Ramon de
20/07/1515	Copons, Jordi Joan de (fill del senyor del Llor)
21/07/1515	Agulló, Miquel (senyor de Bellvei)
15/09/1515	Oluja, Ramon d'
10/10/1516	Calders, Francesc de
31/01/1517	Altarriba, Joanot (senyor de l'Aranyó)
02/09/1517	Sacirera, Alemany
19/12/1517	Sacirera, Joan
09/06/1518	Gravalosa, Joanot de
22/07/1518	Desvalls, Gaspar (donzell i senyor de la Curullada)
18/02/1520	Oluja, Jaume d'
21/07/1520	Desvilaró, Miquel
14/02/1521	Agulló, Jaume Joan
14/02/1521	Saportella, Joan (donzell)
20/07/1521	Oluja, Jaume d' (carlà de Tarroja)
02/10/1522	Mercer, Antoni (cavaller i doctor en drets)
17/12/1523	Copons, Berenguer de
21/06/1526	Vilaplana, Martí de
21/04/1528	Alentorn, Perot
08/08/1528	Cortit, Jeroni
07/10/1528	Agulló, Miquel (senyor de Bellvei)
07/10/1528	Calders, Joan de (senyor de Segur)
05/12/1528	Beda, Francesc
05/12/1528	Boixadors, Miquel de
05/12/1528	Merlès, Simó de
29/04/1529	Queralt, Francesc de
21/05/1529	Móra, Joan (cavaller)
08/11/1532	Agulló, Onofre
19/12/1532	Oluja, Perot d' (senyor de la Cardosa)
03/03/1533	Agulló, Jeroni (donzell)
12/09/1533	Argensola, Berenguer d'
27/02/1535	Copons, Joan Carles de (senyor de la Manresana)
05/06/1535	Gilabert, Joan
11/10/1535	Oluja, Galceran d' (senyor de les Oluges)
19/04/1536	Ivorra, Galceran d' (donzell)
01/09/1536	Oluja, Joan d' (donzell i carlà de Tarroja)
23/12/1536	Rajadell, Manuel (donzell i senyor de Jorba)
14/07/1537	Vilallonga, Dimes de
07/02/1538	Sacirera, Francesc
15/04/1538	Coll, Gabriel Joan (cavaller)
05/07/1539	Altarriba, Joan d'
25/10/1539	Vilaplana, Jordi de
04/12/1540	Fuster, Climent (cavaller)
03/03/1541	Calders i de Segur, Joan de
22/05/1543	Meca, Gaspar (senyor de Vergós)
03/04/1544	Altarriba, Francesc Joan d'
03/04/1544	Saportella, Bernat (senyor de la Torra)

02/03/1545	Maldà, Lluís
05/03/1545	Oluja, Francesc
20/07/1545	Altarriba, Francesc d'
23/11/1547	Ivorra, Bernat (carlà de la Guàrdia de Cervera)
04/02/1549	Copons, Gaspar de (senyor del Llor)
25/09/1549	Altarriba, Guerau d' (senyor de l'Aranyó)
14/10/1549	Sabater, Joan (de Castellfollit)
12/11/1550	Gravaloza, Galceran de (senyor de Puig d'Òdena)
06/07/1551	Sacirera, Montserrat
03/02/1552	Malla, Perot
14/03/1552	Sarrovira, Miquel (domiciliat a Guissona)
31/08/1553	Rajadell, Lluís de
13/08/1556	Copons, Galceran de
02/04/1560	Alentorn, Francesc (senyor de la Cardosa)
31/07/1560	Rajadell, Joanot de
21/12/1560	Vilallonga, Galceran de
04/09/1561	Agulló, Francesc d' (senyor de Bellvei)
11/09/1562	Calders, Jeroni de
31/07/1563	Oluja, Galceran d' (senyor de les Oluges)
31/08/1564	Copons i del Llor, Lluís
31/08/1564	Merlès, Pau
08/01/1565	Oluja, Joanot d'
02/04/1566	Ivorra, Guillem d' (carlà d'Ivorra)
01/12/1567	Argensola, Onofre d' (senyor de les Pallargues)
02/05/1569	Calders, Rafael de
21/07/1569	Calders, Gaspar de
27/07/1569	Vilallonga, Joanot de (senyor d'Estaràs)
17/09/1569	Saportella, Gaspar de (donzell)
19/07/1572	Barceló, Galceran
19/07/1572	Saportella, Jeroni
11/08/1572	Copons, Gaspar (donzell de la Manresana)
15/09/1573	Merlès, Andreu
19/07/1575	Vilaplana, Lluís de
27/02/1576	Roger de Llúria, Lluís
15/07/1576	Rovira, Gaspar (senyor de Sant Climent)
04/03/1577	Marc, Pere Ausiàs
20/11/1579	Ivorra, Guillem d'
15/09/1583	Merlès, Pere de
15/12/1584	Ferrer, Jaume Joan
22/12/1584	Altarriba, Pau d'
19/08/1585	Fuster, Climent (senyor del Mas de Bondia)
18/07/1587	Calders, Francesc de (fill del senyor de Santa Fe)
18/07/1587	Meià, Francesc de
15/05/1589	Alentorn, Miquel (donzell i germà del senyor de la Cardosa)
15/05/1589	Calders, Carles de (donzell)
15/05/1589	Vergós, Joan Ramon de (senyor de Meià)
15/07/1590	Sabater, Joan (de Castellfollit)
15/05/1591	Oluja, Galceran (donzell i senyor de Biure)
15/05/1592	Vilallonga, Francesc de (senyor d'Estaràs)
15/07/1593	Gàver, Francesc de
15/07/1593	Ricart i de Sorribes, Pere
15/05/1594	Marc, Joan Ausiàs
15/05/1594	Oluja i Claret, Francesc
15/05/1595	Ferrer, Onofre (senyor del Pinell)
15/05/1595	Marc, Francesc Ausiàs (donzell)
15/05/1595	Reguer, Pere de (donzell i carlà de Vicfred)

15/05/1595 Sescomes, Joan de (senyor de Malacara)
 15/07/1596 Sans, Francesc (cavaller)
 15/05/1597 Gàver, Lluís Galceran de
 15/07/1599 Gàver, Pere Antoni de
 15/05/1600 Montaner, Bonaventura de (donzell i doctor en drets)
 15/05/1601 Cunyat, Felip
 15/05/1601 Montaner, Hug (cavaller i doctor en drets de Cervera)
 15/05/1603 Rovira i de Josa, Francesc
 15/05/1604 Claver i d'Oluja, Joan (senyor de Cellers)
 15/07/1605 Sescomas i Salbà, Francesc de (donzell)
 15/05/1606 Oluja, Jeroni d'
 15/05/1606 Rovira i de Josa, Jeroni
 15/05/1607 Sacirera, Francesc
 15/07/1608 Gibert i de Perelló, Pere
 15/07/1608 Vergós i de Sorribes, Francesc
 15/07/1608 Vilallonga, Galceran de (senyor d'Estaràs)
 15/05/1609 Calders, Ramon de
 15/05/1610 Calders, Miquel de (senyor de Segur)
 15/05/1610 Copons, Lluís de (senyor del Llor)
 15/05/1612 Merlès, Andreu de (donzell i doctor en drets)
 15/05/1612 Sabater, Joan Baptista
 15/07/1614 Llúria, Joan Baptista de
 15/05/1615 Calders i Desvilaró, Gaspar de
 15/05/1615 Gort i de Jorba, Jeroni (donzell)
 15/05/1615 Bosc i Fontarnau, Francesc (donzell)
 15/05/1616 Montserrat, Jeroni de (doctor en drets)
 15/05/1616 Vergós, Jeroni Joan de
 15/07/1617 Pons, Josep (senyor de Ribelles)
 15/07/1617 Marc, Baltasar Ausiàs de
 15/05/1618 Calders i de Santa Fe, Jeroni
 15/05/1619 Rovira i Boldó, Josep
 15/05/1620 Sacirera, Josep de (senyor de Sant Guim de Plana)
 15/07/1620 Desllor, Jeroni (senyor de Tarroja)
 15/07/1620 Santmartí, Joan de
 15/07/1620 Vilaplana i de Copons, Anton de
 15/05/1622 Babau i de Vilallonga, Cèsar
 15/05/1622 Salavert i d'Ivorra, Bernat
 15/05/1624 Folcràs, Joan Pau
 15/05/1625 Copons, Onofre de
 15/05/1625 Montserrat, Dídac de
 15/07/1626 Gàver, Onofre de
 15/07/1626 Sabater, Ramon
 15/05/1628 Barceló, Joan Pau de (donzell)
 15/05/1630 Cortit i de Gra, Francesc
 15/05/1630 Móra, Jeroni
 15/05/1630 Santmartí, Francesc de
 15/05/1630 Vilaseca, Pere Joan de
 15/05/1631 Soldevila, Joan Baptista (donzell i senyor de la Tallada)
 15/05/1633 Tort, Pere de (donzell)
 15/05/1633 Vergós, Dídac de (donzell)
 15/05/1633 Voltor, Ramon de (donzell)
 15/05/1634 Ricart i Cardona, Jeroni de
 15/05/1634 Rovira i de Boldó, Joan Baptista
 15/07/1635 Senespleda i de Tort, Francesc
 15/07/1635 Vilaplana i d'Agulló, Francesc
 15/05/1636 Tort i d'Oluja, Lluís de

15/05/1637 Bertrolà i Calders, Carles (senyor de Llanera)
 15/05/1637 Calders, Ramon de (donzell i senyor de Segur)
 15/05/1637 Roger de Llúria, Lluís (donzell)
 15/05/1637 Salavert, Jaume de (donzell d'Ivorra)
 15/07/1638 Amigant, Joan (cavaller)
 15/07/1638 Copons, Josep de (donzell i senyor del Llor)
 15/07/1638 Cortit i de Peguera, Josep (donzell)
 15/05/1639 Tort i de Peguera, Josep
 15/05/1640 Ferrer i de la Móra, Joan Baptista
 15/05/1640 Folcràs, Agustí (donzell)
 15/05/1640 Moners i de Puigmarí, Francesc
 15/05/1640 Pons, Onofre (de la vegueria d'Agramunt)
 15/05/1640 Riera i Gorcs, Francesc (donzell i senyor de la Prenyanosa)
 15/05/1640 Sacirera, Jeroni (donzell)
 15/05/1640 Sacosta i Monsoní, Josep (de la vegueria d'Agramunt)
 15/05/1640 Sorribes, Francesc de
 15/07/1641 Barutell, Joan de
 15/07/1641 Vilaseca, Ramon de
 15/05/1642 Vilallonga, Francesc de (senyor d'Estaràs)
 15/05/1643 Prat i de Sanjulià, Miquel (donzell)
 15/07/1644 Sabater, Miquel de (donzell)
 15/05/1645 Murat, Francesc de (donzell)
 15/05/1645 Domènec i Desbarri, Jaume
 15/05/1645 Olmera i Puigpardines, Joan d' (donzell de Girona)
 15/05/1646 Morer i de Toses, Jaume
 15/05/1646 Rafel, Guerau
 15/05/1647 Montaner i de Solanell, Pere
 15/07/1647 Cortit, Josep de
 15/05/1648 Moixó, Rafael (doctor en drets)
 15/05/1649 Amigó, Ramon
 15/05/1649 Copons, Joan de (senyor de la Manresana)
 15/05/1649 Guiu, Nicolau
 15/05/1649 Montaner i de Solanell, Josep
 15/07/1650 Llena, Francesc (doctor en drets)
 15/07/1650 Sala, Francesc
 24/02/1654 Miret i Riera, Domènec
 15/07/1656 Alinyà i del Llor, Josep
 15/07/1656 Valls i Papió, Francesc
 21/07/1656 Mas, Josep
 03/07/1657 Camporrells, Antoni de
 03/07/1657 Xammar, Jeroni
 15/07/1659 Fiveller, Pere
 15/05/1661 Bardaxí i d'Àger, Joan de
 15/05/1661 Moixó i Merlès, Rafael de
 16/07/1662 Camporrells, Lluís de
 16/07/1662 Minguella, Oleguer
 16/07/1662 Moixó, Francesc
 16/07/1662 Reguer i Bailó, Josep de
 12/06/1663 Montaner, Francesc de
 15/07/1665 Descatllar, Narcís
 15/07/1665 Melianta, Josep
 15/07/1665 Montserrat i Merlès, Onofre
 12/06/1666 Rovira i Reguer, Melcior
 27/05/1667 Escarrer, Agustí
 16/07/1668 Oms, Ramon d'
 22/07/1668 Rubí, Joan Ramon

16/07/1669	Amigant i de Ferrer, Pere d'
16/07/1669	Bover i d'Agulló, Josep
30/08/1669	Calders, Ramon de
27/05/1670	Puigcerver i Vilallonga, Josep de
21/07/1671	Cortada, Francesc
27/07/1672	Fluvià, Aleix de
27/07/1672	Miravall, Pere de
09/06/1673	Llúria i Magarola, Joan de
16/07/1674	Gavet, Bernat
16/07/1674	Montaner i de Sacosta, Francesc
16/07/1674	Siscar i Gravalosa, Onofre
22/07/1674	Pallarès, Josep
23/07/1677	Asprer i Talric, Francesc d'
07/10/1679	Argila, Joan
07/10/1679	Morer i Pasqual, Cristòfol
07/10/1679	Sabater, Joan Francesc
07/10/1679	Santjoan, Francesc Nicolau de
07/10/1679	Vives i de Ferrer, Bernat Joan
17/07/1680	Moixó i Merlès, Rafael de
03/06/1681	Planes, Francesc
18/07/1682	Ninot, Josep
18/07/1682	Sabater i Lledós, Miquel de
17/07/1683	Copons i Falcó, Joan de
03/07/1685	Farnés, Cristòfol de
08/07/1687	Junquer, Francesc de
08/07/1687	Morera i Espuny, Francesc de
13/09/1688	Dalmases i Ros, Pau
15/07/1689	Novell, Francesc
15/07/1689	Pujol, Ignasi
21/07/1689	Codina i Ferreres, Ramon de
26/06/1690	Lanuça i d'Oms, Anton de
22/07/1691	Meca i Berardo, Manuel
08/08/1691	Nabona-Seguí i Capella, Rafael de
08/08/1691	Solà-Montaner i Perellós, Antoni de
08/08/1691	Valls i Freixa, Bru
12/07/1692	Calderó i Resplans, Francesc
16/07/1692	Marti i de Vilanova, Tomàs Francesc
16/07/1692	Merlès i Massana, Josep
16/07/1692	Puigjaner i d'Orís, Carles de
20/07/1693	Josa i Agulló, Joan de
12/06/1694	Montserrat i Eva, Alexandre de
12/06/1694	Moxiga i Ferrer, Anton de
12/06/1694	Sala, Esteve
18/07/1695	Amigant i d'Olzina, Francesc Ignasi
17/01/1697	Francolí i de Magarola, Josep
23/05/1697	Guitart i de Palol, Francesc
16/07/1698	Amat i Planella, Francesc d'
16/07/1698	Ferrer i Tresserras, Ignasi de
31/08/1699	Olmera i Raset, Joan d'
22/06/1700	Dalmases i Ros, Pau Ignasi
22/06/1700	Viladomar i de Foix, Josep (de Berga)
18/07/1701	Copons i de Copons, Agustí
14/07/1704	Llenes i de Bosser, Antoni de
14/07/1704	Masdéu i Pla, Francesc
14/07/1704	Vega i de Copons, Francesc de
14/07/1706	Ferrer, Manuel de

29/07/1706	Dalmases i Ros, Pau
13/11/1706	Caçador i Gual, Joan de
13/11/1706	Ferrer i Ciges, Manuel de
13/11/1706	Masdéu i Pla, Francesc
13/11/1706	Meca i Vilalba, Galceran
13/11/1706	Merlès i Massana, Francesc de
13/11/1706	Peris, Joan Baptista
13/11/1706	Roca-Julià i Llunes, Manuel de
19/05/1708	Falguera, Jaume
19/05/1708	Sans i de Miquel, Lluís
19/05/1708	Valencià-Franquesa i Regàs, Tomàs de
17/07/1710	Aguirre, Josep d'
19/05/1711	Oriola i Navel, Felip d'
17/07/1713	Solà i de Carreras, Antoni de
18/05/1714	Lanuça i Gilabert, Josep de
18/05/1714	Vega i Copons, Josep

Cervera, oïdors reials

	Casanoves, Jeroni
	Montaner, Joan
	Montaner i Nuix, Josep
	Nuix, Francesc
	Puig, Josep (doctor en drets)
04/11/1493	Boix, Pere
04/11/1493	Montclar, Martí de
18/02/1500	Comolada, Antoni
10/11/1506	Meià, Pere (doctor en drets)
27/07/1507	Albalat, Pere Carles d' (doctor en drets)
05/12/1528	Solsona, Jaume
09/06/1535	Tarroja, Antoni (burgès de Cervera)
22/12/1543	Riusec, Bartomeu
26/09/1555	Saliteda, Antoni
13/08/1556	Giscafré, Jaume
25/08/1557	Fuster, Tomàs (mercader)
27/07/1585	Gomar, Jaume (mercader)
15/05/1595	Montaner, Bonaventura de (doctor en drets)
15/05/1600	Ballestar, Miquel (mercader)
15/05/1600	Papió, Rafael
15/05/1616	Folcràs, Joan Pau
22/07/1620	Montaner, Rafael
15/05/1625	Puig, Josep
15/05/1630	Rialp, Francesc
15/05/1636	Llop, Francesc
15/05/1643	Minguella i Figuerosa, Ramon
23/07/1677	Roca, Josep
17/07/1683	Nuix, Francesc (doctor en drets)
15/07/1686	Montaner, Joan
14/07/1704	Perelló, Josep
14/07/1704	Pont, Josep
14/07/1704	Romeu, Tomàs
13/11/1706	Montaner i Nuix, Josep
19/05/1712	Solsona, Hipòlit

Persones que van formar part de les bosses de Tàrraga i Cervera i que sortiren elegides en un càrrec consistorial²⁰

Calders i de Vilafranca, Joan de. Senyor de Segur de Segarra. Diputat militar (1536-1539)

Olivó, Joan d'. Donzell de Tàrraga. Diputat militar (1539-1542)

Altarriba, Joan d'. Donzell de Cervera. Oïdor militar (1542-1545)

Alentorn, Perot d'. De Cervera. Diputat militar (1548-1551)

Copons, Dalmau de. Senyor del Bullidor. Diputat militar (1554-1557)

Meca i d'Oluja, Gaspar. Senyor de Vergós, Montfalcó i Mafet. Diputat militar (1560-1563)

Calders, Joan Francesc de. Senyor de Segur de Segarra, donzell i veguer de Cervera. Diputat militar (1563-1566)

Calders i de Girona, Francesc de. Senyor de Santa Fe. Diputat militar (1566-1569)

Cortit, Jeroni. Senyor de la Morana. Oïdor militar (1566-1569)

Francesc d'Alentorn i Claret-Oluja. Senyor de Claret, Cellers i la Cardosa, donzell resident a Cervera. Diputat militar (1569-1572)

Gravalosa i Desfar-Merlès, Galceran de. Senyor de Castellar i Puig d'Òdena. Oïdor militar (1569-1572)

Merlès, Simó de. Senyor de Sant Guim de la Rabassa i veguer de la Seu d'Urgell. Diputat militar (1581-1584)

Queralt, Joan de. Baró de Puigverd. Desinsaculat el 1589 fruit d'una investigació a la que fou sotmès en abandonar el govern. Diputat militar (1584-1587)

Marc, Pere Ausiàs. Donzell de Cervera i senyor de Montcortès. Oïdor militar (1593-1596)

Calders, Gaspar de. Donzell de la vegueria de Cervera. Oïdor militar (1608-1611)

Montaner, Bonaventura de. Donzell de Cervera. Oïdor militar (1617-1620)

Jordà i de Sassala, Onofre. Donzell de Tàrraga, senyor de Fondarella, ciutadà honrat de Tortosa i veguer de Tortosa i de Ribera d'Ebre. Diputat militar (1620-1623)

Calders i de Ferran, Ramon de. Senyor de Santa Fe i donzell de Cervera. Oïdor militar (1620-1623)

Sabater, Ramon. Domiciliat a la vegueria de Cervera. Oïdor militar (1632-1635)

Grimau i de Vilafranca, Joan de. Noble domiciliat a la vegueria de Tàrraga. Diputat militar (1656-1659)

Vilallonga i de Xammar, Francesc de. Senyor d'Estaràs. Diputat militar (1671-1674)

²⁰ Per a més informació sobre els triennis en què exerciren la seva autoritat, veure: J. M. SOLÉ I SABATÉ (dir.) (2004), *Història de la Generalitat de Catalunya i dels seus presidents*, Vol. 2, Barcelona, Enciclopèdia Catalana / Generalitat de Catalunya.